

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/158/2023
Identifikačné číslo spisu:	8619200920
Dátum vydania rozhodnutia:	31.07.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Halušková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8619200920.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne M. K., narodenej XX. Q. XXXX, A., I. XXXX/XX, zastúpenej advokátom JUDr. Ambrózom Motykom, Stropkov, Nám. SNP 7 a žalovanej obchodnej spoločnosti Orange Slovensko, a. s., Bratislava, Metodova 8, IČO: 35 697 270, zastúpenej advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária Branislava Máčaja, s.r.o., Bratislava, Bajkalská 5, IČO: 46 759 875, o ochranu osobnosti s náhradou nemajetkovej ujmy, vedenom na bývalom Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 3C/18/2019, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 03. mája 2023 sp. zn. 13Co/27/2023 takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 03. mája 2023 sp. zn. 13Co/27/2023 vo výroku o trovách prvoinštančného konania (II. výrok) a vo výroku o trovách odvolacieho konania (III. výrok) z r u š u j e a vec mu v tomto rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. (Od 01. 06. 2023 bývalý) Okresný súd Svidník rozsudkom z 26. januára 2023 sp. zn. 3C/18/2019 o žalobe žalobkyne o ochranu osobnosti s náhradou nemajetkovej ujmy rozhodol tak, že konanie o zaplatenie sumy 4.500 eur zastavil (I. výrok), žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 500 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku (II. výrok) a žalobkyni priznal proti žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom (III. výrok). Urobil tak po čiastočnom späťvzatí žaloby a zistení, že v súvislosti s porušením ochrany osobných údajov žalobkyne (vrátane rodného čísla a ďalších identifikátorov) pri ich spracúvaní žalovanou v rámci plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy o pripojení došlo k zásahu do súkromia žalobkyne. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že je primerané uložiť žalovanej povinnosť zaplatiť sumu 3.300 eur žalobkyni titulom nemajetkovej ujmy. Po právnej stránke okresný súd poukázal na ustanovenia § 13, § 19, § 36, § 41, § 42, § 290 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ďalej § 1, § 3 až § 8, § 9, § 17, § 19 zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 56 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, článok 10 Listiny základných práv a slobôd, článok 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, článok 16 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, článku 8 Charty základných práv Európskej únie, článok 19, 22

Ústavy Slovenskej republiky, § 11, § 13, § 52 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“). O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP majúť za to že, výška náhrady nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu.

2.1. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (ďalej iba „odvolací súd“) rozsudok súdu prvej inštancie napadnutý odvolaním žalovanej podľa § 387 ods. 1 CSP v časti uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 110 eur potvrdil, vo zvyšnej časti napadnutý rozsudok podľa § 388 CSP zmenil a žalobu o zaplatenie nemajetkovej ujmy v prevyšujúcej časti zamietol. Uviedol, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, no zo zistených skutočností prijal sčasti nesprávny právny záver. Na rozdiel od prvoinštančného súdu odvolací súd bral vo väčšej miere do úvahy jednotlivé okolnosti danej veci, pričom dospel k záveru, že suma priznaná súdom prvej inštancie je neprimeraná vzhľadom k tomu, že dĺžka protiprávneho konania, po ktorú boli písomnosti s osobnými údajmi ponechané v príručnom sklade nebola ustálená jednoznačne (skončila vo februári 2017). Zároveň bolo nutné brať do úvahy aj skutočnosť, že v danom prípade išlo o zásah objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené v §-e 11 Občianskeho zákonníka, kedy sa ani nevyžaduje vyvolanie následkov, no nebolo preukázané, že by k takémuto zásahu došlo. Vzhľadom na významnú pozíciu žalovanej na telekomunikačnom trhu a na prevenčno-sankčnú funkciu nemajetkovej ujmy odvolací súd považoval za opodstatnené náhradu nemajetkovej ujmy žalobkyni priznať. Pri ustálení jej primeranej výšky vychádzal z judikatury súdov Slovenskej republiky týkajúcej sa priznaných nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré sa zvyčajne priznávajú pozostalým po osobách usmrtených pri dopravných nehodách, a tiež zo zákonnej právnej úpravy nárokov poškodených z trestných činov. Vo vzťahu k výške nároku na náhradu nemajetkovej ujmy stanovenej okresným súdom a z pohľadu v rozsudku uvedených kritérií sa odvolaciemu súdu javila náhrada priznaná súdom prvej inštancie neprimerane vysoká. Odvolací súd poukázal na to, že pri náhradách nemajetkovej ujmy pri pozostalých z dopravných nehôd sa tieto sumy pohybujú cca 15.000 až 20.000 eur u príbuzných v priamom rade (čo samozrejme závisí od individuálnych okolností prípadu), no berúc do úvahy takto priznané sumy ako aj nároky, ktoré sú priznávané obetiam trestných činov je nepochybné, že miera zásahu do osobnostných práv v posudzovanom spore je nepomerne nižšia. Preto podľa názoru odvolacieho súdu možno hovoriť o rozsahu cca 10 % zo základu priznaného pre obete násilných trestných činov (4.350 eur; § 12 ods. 3 zák. č. 274/2017 Z. z.). Zároveň bolo nutné vziať do úvahy, že k zásahu do osobnostných práv žalobkyne nedošlo, došlo len k potencionalnej možnosti ich ohrozenia, čo odôvodnilo ďalšie zníženie minimálne na hodnotu 50 % z vyššie uvedenej sumy (435: 2), t. j. na cca 220 eur. S prihliadnutím na to, že nebola zistená napr. škandalizácia žalobkyne, opakovanie či zvyšovanie intenzity konania, úmyselné konanie žalovanej a ďalšie, bolo podľa odvolacieho súdu dôvodné sumu 220 eur znížiť o 50 %, na 110 eur. Na podporu svojej úvahy odvolací súd poukázal na rozhodnutie Mestského súdu v Prahe z 29. augusta 2019 sp. zn. 22Co/147/2019, ktoré prešlo aj kontrolou ústavnosti (rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 09. januára 2020 sp. zn. II. ÚS4015/19).

2.2. Odvolací súd o trovách prvoinštančného konania rozhodol aplikujúc § 396 ods. 2 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP a nárok na ich náhradu priznal v konaní úspešnej žalobkyni proti žalovanej v rozsahu 100%.

2.3. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 a § 257 CSP. Považoval za dôvodné prihliadnuť na závery rozhodnutia v inej obdobnej veci vedenej pod sp. zn. 13Co/7/2021, v ktorej odvolací súd rozhodoval o rovnakom nároku na základe rovnakých skutkových okolností.

3. Proti výroku rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania pred súdom prvej inštancie žalovaná podala dovolanie. Jeho prípustnosť odôvodňovala ustanovením § 420 písm. f) CSP majúť za to, že (odvolací) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovanie jej patriacich procesných práv v miere porušujúcej právo na spravodlivý proces. Rozhodnutie odvolacieho súdu označila za nepreskúmateľné pokiaľ ide o priznanie nároku žalobkyni na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100%. Namietala, že odvolací súd sa nevysporiadal s jej argumentáciou, podľa ktorej aj žalobca musí nieť aspoň čiastočnú zodpovednosť za výsledok sporu v prípadoch uplatňovania neadekvátnych či premrštených nárokov (žalobkyňa uplatňovala sumu 5.000 eur, priznaných jej bolo 110 eur). Poukázala na rozpor výrokovej časti napadnutého rozsudku s jeho odôvodnením spočívajúci v tom, že

ak je náhrada trov konania priznaná z prisúdenej sumy, nestačí to uviesť iba v odôvodnení rozsudku, tým skôr v situácii, keď pri priznávaní konkrétnej výšky náhrady trov konania súdy vychádzajú z vyhl. č. 655/2004 Z. z. a z tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vo výške 2.000 eur. Namietla tiež právne posúdenie veci odvolacím súdom poukazujúc na súdnu prax a odbornú literatúru. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že podľa jej názoru je dovolanie žalovanej proti napadnutému výroku o trovách prvoinštančného konania neprípustné podľa § 420 písm. f) CSP, keďže nejde o rozhodnutie vo veci samej a tiež podľa § 421 ods. 1 CSP, v ktorom prípade je prípustnosť dovolania vylúčená § 421 ods. 2 CSP. Dovolanie označila za nedôvodné aj preto, lebo ide o konanie o ochranu osobnosti a zákonodarca pre takýto prípad v právnej norme, ktorá upravuje odmeny a náhrady advokátov za poskytovanie právnych služieb, ustanovil v § 10 ods. 8 osobitnú tarifnú hodnotu, ktorú určil pevnou sumou (obdobne viď rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/7/2021 v spojení s uznesením Ústavného súdu zo dňa 24. mája č. k. II ÚS 233/2022-18). Žalobkyňa navrhla, aby dovolací súd dovolanie odmietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“, resp. „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonom stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je nielen prípustné, ale aj dôvodné.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7. Keďže žalovaná dovolaním napadla výrok o trovách konania obsiahnutý v rozhodnutí odvolacieho súdu, dovolací súd sa najskôr zaoberal otázkou prípustnosti podaného dovolania.

8. Základným znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie podľa § 420 CSP prípustné je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

9. Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení zo 17. septembra 2019 č. k. I. ÚS 387/2019-26 poukázal na to, že problematikou prípustnosti opravných prostriedkov podľa Civilného sporového poriadku sa zaoberal v uznesení sp. zn. I. ÚS 275/2018 z 15. augusta 2018 (rozhodnutie č. 74/2018 publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 2018, s. 1270), v ktorom vyslovil, že „...ustanovenie § 420 CSP zakotvuje prípustnosť dovolania v alternatíve buď proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, t. j. proti rozhodnutiu majúcejmu hmotnoprávny charakter, alebo proti rozhodnutiu, ktoré síce nemá charakter rozhodnutia o materii konania, t. j. nejde síce o rozhodnutie vo veci samej, ale ide o rozhodnutie, ktorým odvolací súd o danej otázke rozhodovanie končí inak ako meritórnym (hmotnoprávnym) rozhodnutím vo veci samej...“. Za rozhodnutie, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom o danej otázke končí, teda možno považovať rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní inak ako jeho vecným prejednaním (t. j. rozhodnutie o odmietnutí odvolania alebo o zastavení odvolacieho konania), rozhodnutie odvolacieho súdu o zastavení konania z dôvodu späťvzatia žaloby po rozhodnutí prvoinštančného súdu a pred rozhodnutím odvolacieho súdu (§

370 CSP) a uznesenie, ktorým odvolací súd potvrdil alebo zmenil prvostupňové uznesenie o otázke, ktorej vyriešenie sa týmto uznesením končí, pričom spravidla pôjde o uznesenia odvolacieho súdu, ktorými rozhodol o odvolaní proti uzneseniam podľa § 357 CSP, ktoré síce možno v dovolacom konaní preskúmať z dôvodov zmätočnosti uvedených v § 420 CSP, avšak z dôvodov zásadnej právnej významnosti sú v zmysle § 421 ods. 2 CSP z prieskumu dovolacím súdom vylúčené. Podľa § 357 písm. m) CSP jedným z uznesení, proti ktorým je prípustné odvolanie a ktoré sú tak v danej nimi riešenej otázke s konečnou platnosťou preskúmateľné v rámci odvolacieho konania, je aj uznesenie, ktorým prvoinštančný súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania s konečnou platnosťou, takže rozhodnutie odvolacieho súdu o tomto odvolaní je v otázke nároku na náhradu trov konania rozhodnutím konečným (ktorým sa konanie v tejto otázke nároku končí, pozn.), a teda ho možno v zmysle už uvedeného považovať za rozhodnutie preskúmateľné v dovolacom konaní z dôvodov zmätočnosti ako rozhodnutie, ktorým sa konanie končí“.

10. Všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže postupom, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo strany sporu na súdnu ochranu. Či je základné právo na súdnu ochranu naplnené reálnym obsahom (čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 46 ods. 4 ústavy) určuje zákonná úprava náhrady trov konania obsiahnutá v Občianskom súdnom poriadku účinnom do 30. júna 2016 (§ 142 a nasl.), resp. v Civilnom sporovom poriadku účinnom od 01. júla 2016 (§ 255 a nasl.). Procesné predpisy upravujúce rozhodovanie o náhrade trov konania preto treba vykladať v súlade s obsahom a účelom základného práva na súdnu ochranu. Trovy vynaložené účastníkom konania (sporovou stranou) v spore musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná obrana proti takému tvrdenému nároku. Účelnosť sa v zásade dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc v zmysle čl. 47 ods. 2 ústavy; trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelne vynaložené trovy konania považujú. Trovy potrebné na účelné vynaloženie alebo ochranu práva sa však nemôžu posudzovať ako celok, a to aj keď má účastník (sporová strana) nárok na náhradu trov konania, pretože mal vo veci plný úspech, každý úkon alebo každé platenie trov treba posudzovať samostatne; to platí aj pre trovy právnej služby (viď. II. ÚS 78/03, III. ÚS 481/2015, IV. ÚS 83/2018).

11. Prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o náhrade trov konania pre existenciu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP konštatoval odvolací súd vo viacerých svojich rozhodnutiach (8Cdo/266/2019, 8Cdo/111/2019, 4Cdo/70/2020, 4Cdo/155/2020, 4Cdo/69/2022, 2Cdo/89/2020 a iné).

12. Žalovaná vyvodzujúca prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietala nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v časti týkajúcej sa výroku o náhrade trov konania, majúci za to, že je v rozpore s jeho výrokovou časťou, čo ho činí nepreskúmateľným.

13. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

14. Princípu práva na spravodlivý proces zodpovedá právo strany sporu resp. účastníka konania na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia a povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť. Súd sa teda

musí zaoberať účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, III. ÚS 47/2019, IV. ÚS 372/2020, 1Cdo/213/2019, 2Cdo/190/2019, 3Cdo/168/2018, 4Cdo/3/2019, 5Cdo/57/2019, 6Cdo/33/2020, 7Cdo/308/2019, 8Cdo/152/2018).

15. V posudzovanom spore dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti nespĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP), a preto ho treba považovať za nepreskúmateľné.

16. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa vzala žalobu v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy 4.500 eur späť a vo zvyšku (110 eur) bola so žalobou čiastočne úspešná, keď odvolací súd oproti prvoinštančnému súdu bral do úvahy vo väčšej miere okolnosti sporu a dospel k záveru, že výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná súdom prvej inštancie (500 eur) nie je primeraná. Rozsudok súdu prvej inštancie preto podľa § 387 ods. 1 CSP v časti uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 110 eur potvrdil; vo zvyšnej časti ho podľa § 388 CSP zmenil a žalobu zamietol. Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania proti žalovanej v rozsahu 100 % a stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

17. Výrok o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie odvolací súd zdôvodnil v bode 38 svojho rozsudku odkazom na § 396 ods. 2 a § 255 ods. 1 CSP uvedúc, že žalobkyňa mala úspech v konaní, pričom výška priznanej náhrady závisela od úvahy súdu. Svoje rozhodnutie odvolací súd podoprel nasledovnou citáciou z odbornej literatúry: Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie obdobné ustanoveniu § 142 ods. 3 OSP, ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k § 142 ods. 2 OSP (k tomu napr. nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 142/2014). Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nová právna úprava už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty (§ 142 ods. 1, 2 a 3 OSP), ale len dve (§ 255 ods. 1, 2 CSP). Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 CSP (pomer úspechu). Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce (pozri k tomu napr. nález Ústavného súdu ČR, III. ÚS 170/99). Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Vhodným riešením potom bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy (nie zo sumy žalovanej). Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ (§ 255 CSP), keďže ten, ako je uvedené vyššie, sa skúma čo do právneho základu, a nie čo do výšky priznaného nároku. (BARICOVÁ, Jana. § 255 [Náhrada trov podľa úspechu]. In: ŠTEVČEK, Marek, FICOVÁ, Svetlana, BARICOVÁ, Jana, MESIARKINOVÁ, Soňa, BAJÁNKOVÁ, Jana, TOMAŠOVIČ, Marek. Civilný sporový poriadok. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2017, s. 923. ISBN: 978 - 80 - 7400-629-6.)

18. Dovolanie žalovanej za takejto situácie je procesne prípustné (§ 420 písm. f) CSP), ale tiež dôvodné (§ 431 CSP), lebo v ňom opodstatnene namietala, že súd (odvolací) jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby ako strana uskutočňovala jej patriace procesné práva v miere porušujúcej jej právo na spravodlivý proces. Z výroku rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že žalobkyni priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania proti žalovanej v rozsahu 100 %, v dôvodoch rozsudku uvádza citáciu z odbornej literatúry rozoberajúcu rozhodovanie o náhrade trov konania v prípadoch, kedy rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, podľa ktorej je priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ (§ 255 CSP). Odvolací súd sa nezaoberal ani argumentáciou žalovanej o tom, že aj žalobca má niesť zodpovednosť za výsledok sporu v prípade uplatňovania neprimeraných nárokov. K odvolaciemu návrhu

žalovanej na aplikáciu § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania odvolací súd iba uviedol, že z obsahu spisu nebol zistený dôvod pre použitie uvedeného ustanovenia zákona, čo nemožno vzhľadom na viaceré argumenty žalovanej prednesené v odvolaní považovať za dostatočné. Z dôvodu, že konanie bolo zaťažené vadou podľa § 420 písm. f) CSP bolo teda potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutom výroku o trovách prvoinštančného konania ako aj v súvisiacom výroku o trovách odvolacieho konania zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal ďalšími žalovanou uvádzanými námietkami.

19. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti a v súvisiacom výroku a vec mu v uvedenom rozsahu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

20. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

21. Toto uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.